

Logopedie bij slikstoornissen

Inleiding

Deze folder geeft u informatie over logopedie bij slikstoornissen. Heeft u na het lezen nog vragen, stelt u deze dan gerust aan uw logopedist. U kunt ons ook bellen. Ons telefoonnummer staat onderaan deze folder genoemd.

Wat is een slikstoornis?

Om goed en veilig te kunnen slikken, moeten de spieren in en rond de mond goed werken. Ook het gevoel in de mond moet goed zijn. Bij een slikstoornis heeft de patiënt moeite om voedsel van de mond naar de maag te verplaatsen. Slikstoornissen kunnen voorkomen bij aangeboren en neurologische aandoeningen (zoals een beroerte). Ook na een operatie (bijvoorbeeld in het mond- en keelgebied) kunnen problemen met slikken ontstaan.

Wat merkt u zelf?

Als u last heeft van een slikstoornis, dan kunnen de volgende kenmerken opvallen:

- U kunt het voedsel in de mond niet goed *herkennen*;
- U heeft problemen met (*ver*)*plaatsen* van voedsel in de mond;
- U kunt het voedsel of speeksel in de mond niet *onder controle* houden;
- U *hoest* bij het slikken, aan het einde van de maaltijd of direct daarna;
- Het slikken kost u *moeite*;
- U heeft problemen met *kauwen en verslikt* zich.

Deze punten wijzen erop dat het slikken niet goed verloopt. Maar ook als u niets merkt, kan er een probleem zijn met het slikken. Uw

logopedist kan u daar meer uitleg over geven.

Waarom zijn slikstoornissen zo vervelend?

Ten eerste, omdat het uw plezier bij het eten en drinken sterk kan verminderen. Daarnaast is het mogelijk dat het voedsel niet alleen in de slokdarm terecht komt, maar ook gedeeltelijk in de longen. Dit is gevaarlijk, omdat zo een longontsteking kan ontstaan. Daarnaast kan de ademweg worden geblokkeerd waardoor er ernstig stikgevaar ontstaat.

Wat doet de logopedist?

Het gevolg van een slikstoornis kan zijn, dat u niet alles meer goed kunt eten en drinken. De logopedist doet onderzoek en zoekt uit wat en hoe u *veilig* kunt slikken.

De logopedist begeleidt u met tips, aanwijzingen en oefeningen. Slikstoornissen worden zodoende meestal minder of verdwijnen zelfs helemaal.

Slikadviezen

Slikadviezen zijn afhankelijk van de slikstoornis. De logopedist bespreekt de adviezen met u. Enkele tips:

- Zorg dat u goed rechtop zit;
- Slik per hap / slok twee keer voor dat u de volgende neemt;
- Neem rustig de tijd voor eten en drinken;
- Houd uw hoofd niet naar achteren tijdens slikken. De slikbeweging is juist veiliger als u uw kin naar de borst brengt;
- Controleer met uw tong of vingers of uw mond leeg is nadat u gegeten heeft.

Genoeg eten en drinken

Samen met de diëtist in het ziekenhuis zorgen we ervoor dat u genoeg voedingsstoffen en vocht binnenkrijgt. Op deze manier voorkomen we dat u onnodig gewicht verliest of uitdroogt. Indien nodig kan de consistentie van het eten en drinken worden aangepast zodat het slikken veilig kan verlopen.

Wanneer het eten en drinken helemaal niet meer gaat, kan worden besloten tot *sondevoeding*. Het voedsel wordt dan via een slangetje door de neus in de maag gebracht. U krijgt dan toch genoeg voeding en vocht binnen.

Algemene informatie over het GHZ

Voor informatie over het ziekenhuis kunt u terecht op onze internetsite: www.ghz.nl. Ook kunt u bellen naar het Bureau Patiëntenservice, (0182) 50 53 24.

Heeft u nog vragen?

In deze folder wordt algemene informatie over slikstoornissen gegeven. Als u na het lezen van deze informatie vragen heeft, twijfel dan niet om deze vragen te stellen als een logopedist bij u langskomt.

U kunt ook op werkdagen telefonisch contact opnemen met de afdeling logopedie op (0182) 50 53 57 of 50 53 12.

Colofon

uitgave : Groene Hart Ziekenhuis, Gouda
productie : Marketing & Communicatie
september 2020
04.17.023